

CRD 5-CRR 2-lagstiftningspaketet förstärker banktillsynen och beredskapen för finanskriser i EU

8.5.2019 • BLOGI • Lauri Poutanen

Lauri Poutanen arbetar som riskanalytiker på Finansinspektionen och deltar i Finlands Banks och Finansinspektionens Young Professionals-program.

Europaparlamentet godkände den 16 april 2019 ett omfattande lagstiftningspaket som innehåller reviderade regler om kapitalkrav (CRD 5 och CRR 2) och resolution av banker (BRRD 2 och SRMR 2). Paketet tar med sådana element från de internationella Basel III-standarderna som ännu saknas i EU-lagstiftningen. EU siktar på att publicera paketet i dess helhet i Europeiska unionens officiella tidning i början av sommaren 2019.

Ändringarna i och tilläggen till kreditinstitutens kapital- och likviditetskrav bildar hörnstenarna i paketet. I denna blogg presenteras de viktigaste ändringarna på en generell nivå. Mer information om detaljerna i lagstiftningspaketet finns bland annat här (på engelska).

Nya kapital- och likviditetskrav

Ett bindande bruttosoliditetskrav (leverage ratio, LR) syftar till att förhindra alltför stor utlåning hos kreditinstituten i relation till deras kapitalbas. Bruttosoliditetskravet utgör minst 3 % av primärkapitalet (Tier 1) och alla institut måste uppfylla det parallellt med det riskbaserade kapitalkravet. För globalt systemviktiga institut (G-SII-banker) införs även en ytterligare bruttosoliditetsbuffert.

En bindande stabil nettofinansieringskvot (Net Stable Funding Ratio, NSFR) fokuserar på långsiktiga likviditetsrisker som orsakas av en ojämn fördelning av likviditet över tid. Institutet måste se till att de har tillräckligt med tillgänglig stabil finansiering (Available Stable Funding, ASF) i relation till sitt totala behov (Required Stable Funding, RSF) för att finansiera åtaganden inom och utanför balansräkningen under de kommande 12 månaderna. ASF och RSF fastställs genom att enskilda poster multipliceras med koefficienter som avspeglar posternas stabilitet och likviditet. Minimivån för NSFR-kvoten är 100 %. NSFR tillämpas vid sidan om den likviditetstäckningskvot (Liquidity Coverage Ratio, LCR) som infördes redan genom den första CRR-förordningen.

Bättre koll på handelslagret och stora exponeringar

Med revideringarna åtgärdas också brister i regleringen av marknadsrisker genom implementering av Basel-standarderna för genomgripande översyn av handelslagret (Fundamental Review of the Trading Book, FRTB). Tanken är att minska möjligheterna till regleringsarbitrage och att basera kapitalkravet på rätt risknivå för att förbättra finansinstitutens kapacitet att absorbera förluster. Diskussioner om den slutliga utformningen av FRTB fortsätter och därför kommer den nya standarden om marknadsrisker i detta skede endast att implementeras som rapporteringskrav. Den slutliga standarden implementeras efter att en överenskommelse har nåtts på internationell nivå. Banker med små eller medelstora handelslager får tillämpa en förenklad metod (dvs. den nuvarande schablonmetoden).

Enligt CRR får värdet av ett instituts exponering gentemot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning inte överstiga 25 % av institutets kapitalbas, men i CRR 2 sänks denna gräns till 15 % för G-SII-institut som omfattas av kravet på total förlustabsorberande kapacitet (Total Loss Absorbing Capacity, TLAC). Den lägre exponeringsgränsen minskar risken för sådana farliga kopplingar mellan globala banker som förvärrade effekterna av finanskrisen.

CRD 5 beskriver samspelet mellan de grundläggande och extra kapitalkraven

Den gällande regleringen innehåller två slag av kapitalkrav: grundläggande kapitalkrav (pelare 1) och extra kapitalkrav (pelare 2). Förutom de ovannämnda revideringarna av de grundläggande kapitalkraven förtydligar CRD 5-direktivet även villkoren för extra kapitalkrav. CRD 5-direktivet beskriver samspelet mellan kapitalkraven enligt pelare 1 och pelare 2, minimikravet för nedskrivningsbara skulder (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities, MREL) samt det kombinerade kravet på en kapitalkonserveringsbuffert (Capital Conservation Buffer) och en kontracyklisk kapitalbuffert (Countercyclical Buffer). CRD 5 skiljer också mellan bindande institutspecifika kapitalkrav (P2R) och kapitalvägledning (P2G) enligt pelare 2. Vägledningen enligt pelare 2 innehåller en möjlighet för den behöriga tillsynsmyndigheten att till kreditinstituten meddela ett icke-bindande kapitalbelopp som överskrider summan av kapitalkravet enligt pelare 1, pelare 2 och det kombinerade buffertkravet och som myndigheten förväntar sig att instituten ska hålla för att förbereda sig för framtida risker.

Lagstiftningspaketet förstärker EU:s tillsynsregelverk för banker

Förutom ändringar som direkt påverkar kapital- och likviditetskraven kommer regleringspaketet bland annat att justera institutens rapporteringsskyldigheter enligt institutets storlek och risknivå, införa kapitalkravslättnader för utlåning till små och medelstora företag och till infrastrukturprojekt samt skärpa TLAC-kravet för systemviktiga institut.

Det nya lagstiftningspaketet förstärker EU:s tillsynsregelverk för banker som upprättades under och efter finanskrisen, och bidrar till att identifiera och hantera framtida kriser. Arbetet är dock ännu inte slutfört: Nästa steg är CRD6/CRR3-lagstiftningspaketet som omfattar sådana senare ändringar till Basel III-regelverket som inte hann komma med i detta paket. Som det ser ut nu kommer kommissionen att ge sitt förslag om CRD6/CRR3 under 2020.

Ämnesord: reglering ; banktillsyn